

Δημοσθένης, Κατά Τιμοκράτους, 204 – 205

Ο Διόδωρος – φίλος και ομοϊδεάτης του γνωστού ρήτορα και πολιτικού Δημοσθένη – εκφωνεί τον συγκεκριμένο λόγο (πιθανότατα το 353 π.Χ.) και προσπαθεί να αντιστρατευθεί σε νόμο που επιχειρεί να εισαγάγει ο Τιμοκράτης, σύμφωνα με τον οποίο οι οφειλέτες του κράτους μπορούν να παραμείνουν ελεύθεροι ως την ένατη πρυτανεία του χρόνου, με την προϋπόθεση να παράσχουν εγγυήσεις για τις οφειλές τους. Σημειώνεται ότι ο νόμος εννοούσε, ανάμεσα σε άλλους, τους φίλους του Τιμοκράτη, τον Γλαυκέτη, τον Μελάνωπο και τον Ανδροτίωνα (πολιτικό αντίπαλο του Δημοσθένη): οι τρεις τους είχαν ιδιοποιηθεί τη λεία από ένα εχθρικό πλοίο, γεγονός που τους καθιστούσε οφειλέτες προς το δημόσιο. Από την αρχή της «πίστεως» ο ρήτορας προσπάθησε να τονίσει ότι ο συγκεκριμένος νόμος, αν τελικά εφαρμοζόταν, θα έβλαπτε τα συμφέροντα της πολιτείας. Άλλωστε, ερχόταν να καταργήσει νόμους που δοκιμάστηκαν από τον χρόνο και αποτέλεσαν στηρίγματα του δημοκρατικού πολιτεύματος. Επιπλέον, κατά την πρόταση και ψήφισή του ο Τιμοκράτης παρανόμησε και δεν τήρησε τις καθιερωμένες διαδικασίες. Γι' αυτό και στο παρακάτω απόσπασμα ο Διόδωρος ζητάει την παραδειγματική τιμωρία του Τιμοκράτη.

Καὶ μὴν ὅτι μὲν προσήκει πάντας κολάζειν τοὺς ἀδικοῦντας, εὖ οἶδ' ὅτι πάντες ἄν, εἴ τις ἔροίτο, φήσαιτε· ὅσω δὲ μάλιστα τοῦτον, ὅς νόμον εἰσενήνοχ' ἐπὶ βλάβῃ τοῦ πλήθους, ἐγὼ πειράσομαι διδάξαι. Τῶν μὲν γὰρ κλεπτῶν καὶ λωποδυτῶν καὶ τὰ τοιαῦτα κακουργούντων ἕκαστος πρῶτον μὲν ὡς ἀληθῶς τὸν ἐντυχόντ' ἀδικεῖ, καὶ οὐκ ἂν οἴός τ' εἶη πάντας ἐκδύειν οὐδέ τὰ πάντων ὑφελέσθαι, εἴτα καταισχύνει τὴν αὐτοῦ δόξαν καὶ τὸν βίον μόνον. Εἰ δέ τις εἰσφέρει νόμον ἐξ οὗ τοῖς ὑμᾶς βουλομένοις ἀδικεῖν ἢ πᾶσ' ἐξουσία καὶ ἄδεια γενήσεται, οὗτος ὅλην ἀδικεῖ τὴν πόλιν καὶ καταισχύνει πάντας· νόμος γὰρ αἰσχρός ὅταν κύριος ᾖ, τῆς πόλεως ὄνειδός ἐστι τῆς θεμένης, καὶ βλάπτει πάντας ὅσοι περ ἂν αὐτῷ χρῶνται. Τὸν οὖν καὶ βλάπτειν ὑμᾶς καὶ δόξης ἀναπιμπλάναι φαύλης ἐπιχειροῦντα, τοῦτον οὐ τιμωρήσεσθε λαβόντες; Καὶ τί φήσετε;

Λεξιλόγιο

- καὶ μήν = κι όμως, και βέβαια.
- νόμον εἰσφέρω = εισάγω νόμο για ψήφιση, προτείνω νόμο για ψήφιση.
- ὁ ἐντυχὼν (μετοχή αορίστου β' του ρ. ἐντυγχάνω) = ο τυχαίος, ο άσχετος.
- οἷός τ' εἰμί + τελ. απαρ. = είμαι σε θέση να..., μπορώ να...
- ἐκδύω τινά = απογυμνώνω κάποιον, γδύνω κάποιον.
- ὑφαιροῦμαι τινός τι = αφαιρώ κρυφά κάτι από κάποιον.
- ἐξουσία καὶ ἄδεια γίγνεταιί τινι = έχει κάποιος την εξουσία και την ευχέρεια.
- ἀναπλήμιτινα φαύλης δόξης = σπιλώνω την υπόληψη κάποιου.

Ασκήσεις

1. Να αντικαταστήσετε χρονικά τους παρακάτω ρηματικούς τύπους: οἶδα, εἰσενήνοχε, καταισχύνει, γενήσεται, βλάπτει, χρῶνται.
2. Να γράψετε το β' ενικό και το γ' πληθυντικό του ενεστώτα (σ' όλες τις εγκλίσεις), του παρατατικού και του αορίστου β' (σ' όλες τις εγκλίσεις) στη φωνή που βρίσκεται ο καθένας από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους: οἶδα, ἔροιο, ἐντυχόντα, ὑφελέσθαι, θεμένης, λαβόντες.
3. Να κλίνετε στα τρία γένη και τους δύο αριθμούς τις παρακάτω μετοχές, αντωνυμίες και επίθετα: τοὺς ἀδικοῦντας, πάντες, τις, τὸν ἐντυχόντα, αἰσχυρός, τοῦτον.
4. Να γράψετε τους άλλους βαθμούς των παρακάτω επιθέτων και επιρρημάτων: εὖ, πρῶτον, ἀληθῶς, αἰσχυρός, φαύλης.
5. «...πάντες ἄν, εἴ τις ἔροιο, φήσαιτε». Να γράψετε τον υποθετικό λόγο (υπόθεση, απόδοση), να αναγνωρίσετε το είδος του και να τον τρέψετε στα υπόλοιπα είδη.
6. «Τὸν οὖν καὶ βλάπτειν ὑμᾶς καὶ δόξης ἀναπιμπλάναι φαύλης ἐπιχειροῦντα, τοῦτον οὐ τιμωρήσεσθε λαβόντες». Να αντικαταστήσετε τις υπογραμμισμένες μετοχές με ισοδύναμες νοηματικά δευτερεύουσες προτάσεις.